

ОСВІТА ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ КУРС ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Кошова Н.В., студентка ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»

У статті розглянуто сучасні підходи до інноваційної діяльності в управлінні навчальним закладом, інноваційна діяльність керівника закладу та інновацію взагалі.

Інновація, управління, вчитель-педагог.

Проблема сьогодення – підготовка конкурентоспроможних фахівців, забезпечення їх високого професійного рівня та мобільності, створення умов для максимального розкриття талантів і творчого потенціалу молодих робітників, спонукає до розвитку та оновлення всіх сфер соціального і духовного життя суспільства, потребує якісно нового рівня професійної освіти, який відповідав би міжнародним стандартам. Щоб забезпечити такий рівень освіти сучасна управлінська діяльність повинна мати інноваційний характер, тому нині у полі зору сучасних керівників навчальних закладів, органів управління освітою, учених і педагогів перебуває питання інновацій в управлінні навчальним закладом та їх співвідношення з традиційними стратегіями навчання.

Інновації (італ. *innovacione* — новина, нововведення) — нові форми організації праці та управління, нові види технологій, які охоплюють не тільки окремі установи та організації, а й різні сфери. Вони є суттєвим діяльним елементом розвитку освіти взагалі, реалізації конкретних завдань у навчально-виховному процесі. На якість та ефективність інноваційної діяльності впливає низка факторів, які є взаємозалежними наукові, змістові, соціальні, організаційні, управлінські, економічні, інформаційні, технологічні, методичні, педагогічні, творчі, маркетингові, технічні та інші. Отже, сучасний етап розвитку освіти характеризується глобальними нововведеннями, тому актуальною на сьогодні, в аспекті розв'язання поставлених перед освітою задач, є проблема нововведень (інновацій) в управлінні навчальним закладом.

Інновації в управлінні навчальним закладом дають змогу підтримувати конкурентоспроможність нашої освіти, зміцнювати національну безпеку держави, суспільства й особистості. Людство стоїть на порозі інформаційної цивілізації, де наукові знання та інформація загалом подвоюються і потроюються фактично щороку. Це означає, що людина і суспільство щорічно мають справу з новими знаннями і виробничими технологіями, інструментами і матеріалами, новими вимогами до якості виробничої діяльності, новими регулятивними нормативами і механізмами, засобами передачі інформації, зрештою, з новим соціальним і культурним середовищем, в якому розгортається суспільна й індивідуальна діяльність. Професійний навчальний заклад, який обрав інноваційний шлях розвитку, заснований на сучасних знаннях має одночасно рухатися у двох напрямках: використання потенційних можливостей людського розуму й інформатизація освітнього процесу. У цьому суть інноваційної політики освіти і держави загалом.

Провідні цілі та завдання реформування освітньої системи України, пріоритетні напрями й основні способи радикальних перетворень в управлінні системою освіти визначені Конституцією України, Державною національною програмою «Освіта» (Україна XXI століття), Законами України: «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про професійно-технічну освіту», Указом Президента України «Про національну програму «Діти України», Національною доктриною розвитку освіти. Зазначені документи підтверджують об'єктивну необхідність цілеспрямованої зміни системи управління освітою, зокрема професійною. Проблема управління є проблемою загальнонауковою, оскільки це предмет досліджень багатьох наук: менеджменту, економіки, соціології, юриспруденції, психології. У широкому розумінні поняття «управління» визначають як елемент, функцію організованих систем, різних за природою, що забезпечують збереження їх відповідної структури, підтримують режим діяльності та реалізацію їх програм.

СЕКЦІЯ 3

«Соціально-економічні аспекти управління якістю освіти і науки»

«Освітні інновації з позицій доступності та неперервності освіти»

Складність, багатоаспектність і взаємозалежність управлінських проблем у період розбудови освіти потребують нових ідей і підходів, що розвивають перспективи пошуку оптимальних інновацій управлінської діяльності професійного навчального закладу. Основну відмінність між загальною системою управління та інноваційною системою управління навчальним закладом вчені вбачають у тому, що остання полягає у встановленні та використанні всіма суб'єктами освіти пріоритетів якості: якості умов, якості процесу та якості результатів цього процесу (відповідно до міжнародних стандартів «інновації» визнають лише у випадку досягнення якісного результату, і звичайно за допомогою керівника).

Сучасний керівник – це людина, яка досконало володіє освітнім менеджментом, має прогресивні погляди, глибоке аналітичне й перспективне мислення, розуміє інноватику як важливий напрям у педагогічній науці, уміє впровадити у ввіреному йому закладі методику ділової активності, яка допоможе учням витримувати вимоги гнучкої кон'юнктури ринку, розвивати навички і здібності, створити сприятливе середовище для максимальної реалізації природного потенціалу кожного учня, розвивати здатність молодих людей до організації власного бізнесу.

Перед освітою завжди були питання: «Чого навчити?» і «Як навчити?» Нові соціальні запити, зміни у сфері науки і виробництва вимагають від сучасної освіти пошуку нових шляхів та засобів, які допоможуть забезпечити повноцінний розвиток здібностей, потреб і інтересів учнів у всіх сферах їхньої діяльності. Кажуть, що вибір професії – це друге народження людини. Від того, на скільки вірно людина обере свій життєвий шлях, залежить, яке місце в суспільстві вона буде займати.

З розвитком виробництва розширилася матеріальна та методична база навчального закладу, поповнився новими кадрами педагогічний колектив, збільшився контингент учнів та слухачів. За основу інноваційного розвитку навчального закладу вибрано один із напрямків – дидактичне забезпечення навчально-виробничого процесу через співпрацю із роботодавцями: органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, міжрайонним центром зайнятості, роботодавцями, пошук інноваційних шляхів соціального партнерства.

Зважаючи на особливості розвитку різних галузей економіки, постійний процес впровадження у виробництво нових технологій і матеріалів, підвищення вимог на ринку праці до рівня кваліфікації фахівців, з метою підвищення конкурентоспроможності на ринку освітніх послуг необхідно формувати гнучку систему управління навчальним закладом, здатну ефективно розв'язувати завдання оновлення матеріально-технічної бази училища, комплексного навчально-методичного забезпечення підготовки кваліфікованих кадрів, розвитку соціального партнерства, що в цілому сприятиме професійній самореалізації особистості, забезпеченню регіонального ринку праці кваліфікованими кадрами.

Головною рушійною силою інноваційної діяльності є вчитель, оскільки суб'єктивний чинник є вирішальним і під час впровадження і поширення нововведень. Педагог-новатор є носієм конкретних нововведень, їх творцем, модифікатором. Він має широкі можливості і необмежене поле діяльності, оскільки на практиці переконується в ефективності наявних методик навчання і може коригувати їх, проводити докладну структурування досліджень навчально-виховного процесу, створювати нові методики. Основна умова такої діяльності — інноваційний потенціал педагога. Інноваційний потенціал педагога — сукупність соціокультурних і творчих характеристик особистості педагога, яка виявляє готовність вдосконалювати педагогічну діяльність, наявність внутрішніх засобів та методів, здатних забезпечити цю готовність. Сучасний ринок праці вимагає кваліфікованого робітника, який би швидко реагував на зміни в комп'ютерній техніці, технологічних процесах. Застосування комп'ютерних програм дає можливість скоротити час на обробку вихідних даних, базових конструкцій будь-якої складності

**Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції
професорсько-викладацького складу, науковців, аспірантів і студентів
«Роль інститутів освіти та науки у формуванні інноваційної культури суспільства»**

Висновок: Впровадження інновацій у галузі професійної освіти сприяє не лише істотному підвищенню рівня підготовки кваліфікованих фахівців, а й переорієнтації ПТНЗ на особистість, оскільки передбачається: урахування здібностей, інтересів і нахилів учнів у навчальному процесі, його змісті та структурі; моделювання організаційних, методичних і змістових компонентів навчально-виховного процесу з урахуванням досвіду взаємодії учнів із навколишнім світом, індивідуальних відмінностей між учнями; варіативність та особистісно-орієнтовану спрямованість навчально-виховного процесу, внаслідок чого знання, уміння й навички перетворюються на засіб розвитку пізнавальних і особистісних якостей учнів. Для здійснення управлінських інновацій керівник професійно-технічного навчального закладу повинен бути творчою особистістю, вмотивованою на управлінську діяльність, професійно обізнаним з основними навчально-виховними теоріями. Для успішного управління варто мати на увазі, що це – специфічна діяльність, яка висуває до людини специфічні вимоги.

Список літератури

1. Ващенко Л. Управління інноваційними процесами // Директор школи. - №23-24 (455-456). - 2007. - 53 - 61 с.
2. Гершунский Ю. З. Философия образования для XXI века: (В поисках практико-ориентированных образовательных концепций). - М.: Интер-диалект, 1997. - 697 с.
3. Державна національна програма «Освіта» (Україна XXI століття). - К., 1994. - 62 с.
4. Збірник законодавчих та нормативних актів про освіту. — К.: Міносвіти України, 1994. - Вип. 1.
5. Лутай В. С. Філософія сучасної освіти: Навч. по-сіб. - К.: Центр «Магістр-S», творча спілка вчителів України, 1996. - 256 с.

В статье рассмотрены современные подходы к инновационной деятельности в управлении учебным заведением, инновационная деятельность руководителя учреждения и инновацию вообще

И инновация, управление, учитель-педагог

The article reviews current approaches to innovation in university management, innovation leader institution and innovation in general.

Innovation, management, teacher-teacher